

KMETSKI LIST

Štev. 50.

Ljubljana, 11. decembra 1940

Leto XXII

Jugoslovani -- trdna enota

Z raznih strani nas prijatelji vprašujejo, kaj in kako je z nami v tem silovitem trenju. Razumemo skrb poštenih ljudi. Saj samo priča, da je ostal slovenski kmet zemlji in krvi zvest, zvest vzorom, ki so vodili njegove davne prednike, zvest žrtvam, ki so pripravljale naše prerojenje.

Prijateljev nas bog varuj

Slovenski narod pozna pregovor, ki pravi: »Ljubi Bog, varuj me prijateljev, sovražnikov se bom branil sam!«

Nekako tako je danes z nami. Marsikdo bi nam rad vsilil svoje prijateljstvo. Kam to pelje, smo videli na živih in žal krvavih zgledih. Videli smo, kako ginevajo narodi, ki so številčno močnejši od nas. Mi tega nočemo. Mlade se čutimo, zato hočemo živeti. Življenje pa ima samo tedaj svojo ceno, če ga človek lahko izživlja po svoje. In mi hočemo živeti po svoje, tako kot nam narekuje naša narava, ki je božji izraz v človeku. Naši brezimni predniki, naši očetje in bratje v prejšnji svetovni vojni, naši dobrovoljci niso umirali in ginevali širom vsega sveta zato, da bi mi bili komur koli sužnji, ampak zato, da bi bili svobodni. Svoboda pa si človek vedno ohrani le sam. Nočemo na pot Tugomerov, nočemo usode Črtomirov, ampak želimo in hočemo ostati svobodni Slovenci v okrilju svobodne Jugoslavije. In to postojanko bomo branili sami, kadar in kjer bo treba. Nikdar in nikoli ne bo več Jugoslovan krvavel za tujca, za svojo obrambo pa mu ne bo predraga nobena žrtev.

Bitolj uči

Mi vsi smo pretihi, da bi nabreklo kričali, kadar nas zadene gorje. Tudi so razmere take, da kričati ni več nočemo, toda svet naj ve, da vsak državljani kraljevine Jugoslavije občuti to državo kot celoto, kot nedeljivo enoto, ki utripa z enim samim srcem, a to srce je Beograd. To je naš narod dokazal ob neljubih dogodkih, ki so pred časom zadeli Bitolj. S prostovoljnimi zbirkami, ki jih je pred uradnim pozivom in brez njega začela zbirati slovenska napredna mladina po naših srednjih šolah, je najlepše dokazala, da je Jugoslavija v naših srcih to, za kar jo z besedo proglašamo. Nesreča, ki zadene kateri koli del Jugoslavije, zaboli vso državo in vse njene sestavne dele brez razlike in brez ozira na to, kako jim je ime.

In to je naš program in vodilo za vse naše dejanje in nehanje v tem silnem svetovnem trenju. Mi smo in hočemo ostati to, kar smo si s silnimi žrtvami priborili. Jugoslavija ni nastala po milosti katere koli protekcije, ampak na trdni podlagi krvi in kosti svojih najboljših in najbolj zvestih sinov.

Kaj hočemo Slovenci

Po izpadu bolgarskega poslanca Dumanova v bolgarskem parlamentu proti nam kot krv-

nim in političnim prijateljem, je spregovoril bolgarski zunanji minister Popov, čigar izvajanja v izvlečku objavljamo na drugem mestu. S tem je dokazano in pokazano, da južni Slovani na Balkanu nočemo več biti igrača tujih intrig. Ako pa bi Bolgarija pod tujim pritiskom kdaj hotela hoditi po potih, ki ne odgovarjajo narodovi volji in želji, naj bodo vsi, ki to pričakujejo, prepričani, da duh nesmrtnega Stambolijskega še živi in bo živel dalje nego njegovi protinarodni nasprotniki. Mi smo imeli svojega Aleksandra, ki je bil samo eden v zgodovini, Bolgari so imeli Stambolijskega, ki je bil takisto v zgodovini edinstven pojav. Oba pa sta izraz nezlomljive volje vseh južnih Slovanov, da si hočejo sami in po svobodnem predudarku krojiti svojo usodo v slogi.

Otok miru

Naša država je v tem boju otok miru, ne morda zaradi strahopetnosti ali zavoljo premajhne odporne sile, ampak zato, ker smo prepričani, da je v nas dovolj moči za vsako obrambo. V začetku spopada so naši odgovorni predstavniki izjavili, da želi Jugoslavija ostati nevtralna, ker se je spor velesil neposredno

ne tiče. Pošteno besedo, ki jo je dala, Jugoslavija tudi pošteno drži. Sedanji čas je razdrapan in pomeni dobo propasti. Nihče pa naj ne misli, da je naša poštenost izraz naše slabosti.

Narobe! Čast, ki smo jo znali vedno brniti, nam je tudi danes narodna svetinja! Ako bomo prisiljeni to ponovno dokazati, bomo te dokaze doprinesli z enako požrtvovalnostjo Srbi, Orvatje in Slovenci. Izjava hrvatskega bana dr. Šubišiča je glede tega dovolj jasna. Za Slovence pa podajemo to izjavo mi, slovenski kmetje. V to smo upravičeni kot tisti element, ki je tekom sto in stoletij vztrajal na rodni grudi, jo branil in gojil ter ji ohranil slovensko ime in značaj.

Eno smo in ostanemo

Po vsem tem je naše pojasnilo na vsa vprašanja glede naše usode in zadržanja samo v tem, da bodimo Slovenci čim tesneje povezani s svojim naravnim in krvnim središčem, ki je in ostane, ako res hočemo živeti, samo Beograd. Ne smejo nas motiti upravne napake in pomanjkljivosti. Te lahko popravimo in odpravimo v skupnem in poštenem sporazumu. Vse drugo pa nam bo navrženo.

Vse naše meje so nam enako svete

Tuje sile so bile in bodo vedno na delu, da bi razdvojile nas v Jugoslaviji in zanetile kar največ sporov ter nasejale obilo žetev nerazumevanja med Slovence, Hrvate in Srbe. Takim tujim in temnim silam nasedajo pogosto še domači kratkovidneži, ljudje, ki jim obzorje nikoli ne sega čez plot domačega vrta, in pa pustolovci in vetrnjaki, ki se boje širšega razmaha, ker sami ne zaupajo svojim sposobnostim. Še bolj kakor na spore med Jugoslovani, bi rade mrke sile vplivale na odnose med nami in našimi slovanskimi sosedi, s katerimi je bila po dolgem odmoru napetih odnosov pred leti sklenjena pogodba o večnem prijateljstvu. Prav pred kratkim smo slišali iz nerazsodnih ust poslanca Dumanova v bolgarskem sobranju besede, ki so vredne obsodbe in ki jih brez dvoma večina bratskega slovanskega kmetškega naroda tudi z vso odločnostjo obsoja.

Za kaj gre pri vsem tem? Gre za usodo stare, častitljive srbske zemlje, ki jo poznamo pod imenom Južna Srbija. Kmalu po tragičnih dogodkih v Bitolju so padle v sofijskem narodnem sobranju besede, ki so globoko odjeknile tamkaj in pri nas. Čeprav jih je bolgarska vlada sama odklonila — in o njeni dobri volji nihče ne dvomi — so vendar vzbudile obilo ra-

zumljive pozornosti. Ker se zavedamo, da smo Slovenci usodno in tesno povezani na biti ali ne biti s srbskim narodom, tudi nas tu na skrajnem severozapadu Jugoslavije življenjsko zadevne vse, kar zadeva naše krvne brate na jugu. Kakor nam ne bi bilo vseeno, kako čutijo oni in kaj odmeva v njih, ako bi kdorkoli naših sosedov hotel proglašiti del Slovenije za svojo lastnino, tako tudi oni ne morejo ostati brezbrizni za to, kaj čutimo mi, kadar na naslov ene ali druge srbske pokrajine pade kje kaka taka izjava. In v tem primeru se čutimo idejno enotne z naziranjem uglednega srbskega znanstvenika, starinoslovca Nikole Vulića, ki je ob tej priliki napisal v beograjski »Pravdi« sicer znanstveno miren in nepristranski članek, ki pa je prav zaradi nepristranske mirnosti toliko bolj prepričevalen.

V omenjenem članku imenovani učenjak na podlagi zgodovinskih dejstev dokazuje, da naša Južna Srbija ni nikoli spadala kot celota v državo Makedonijo. Zaradi tega je tudi napačno, ako jo danes kdo naziva Makedonija, še bolj zmotno pa bi bilo, ako bi kdo hotel na podlagi potvorbene zgodovine zahtevati tam kako spremembo politično-posestnega stanja. Severna polovica Južne Srbije sploh v vsej zgo-

dovini ni nikoli spadala v Makedonijo ter je niti Turki niso imenovali z makedonskim imenom. Južna polovica pa je le kratko dobo spadala k Makedoniji, toda niti tedaj niso tam prebivali Makedonci, temveč razna druga plemena. Narodopisno torej tudi južni del te pokrajine ni bil nikoli makedonski.

Vulič nato priznava vrline bratskega bolgarskega naroda in pripominja, da makedonskega vprašanja sploh ni. Ako bi pa zmoglo malo število fanatikov, naj vedo, da ne damo svoje domovine brez krvi. Padal je plemeniti in ponosni srbski narod vedno, kadar je bilo

treba braniti svoje ognjišče. Znali bomo žrtvovati svoja življenja tudi v bodočnosti. Storili bomo to junaško in voljno.

K tej mirni in možati izjavi pripominjamo, da je vsako vprašanje srbske zemlje tudi naše vprašanje. Svet naj se zaveda, da je Jugoslavija enotna in nedeljiva ter ne bo brez krvave borbe nikdar nikogar plen. Vse naše meje so enako svete Srbom, Hrvatom in Slovencem. In ako nas bo svet kdaj k temu izzval, bomo v skupnem odporu in s skupno krvjo dokazali, da smo otroci iste družine, čeprav nosimo troje imen!

Doma in drugod

Izjava Jugoslovansko-bolgarske lige

Jugoslovansko-bolgarske lige so bile pred sedmimi leti ustanovljene z namenom, da na kulturni osnovi in potem medsebojnega spoznavanja pomagajo graditi lepšo bodočnost v odnosih med Jugoslavijo in Bolgarijo. Mnogoštevilne prireditve, kulturne in gospodarske manifestacije ter medsebojni obiski v teh letih so pokazali, da vlada v vseh slojih naroda v Jugoslaviji in Bolgariji krepka volja pozabiti temno preteklost ter v bratski slogi in sporazumu ustvarjati resnično bratsko skupnost. Ta volja niti danes ni omajana — močnejša je kakor kdaj koli. Usodna povezanost vseh balkanskih Slovanov nam narekuje, da jo še bolj krepimo, kajti edino na ta način bomo prenehali biti igračka kogar koli.

Zaradi tega pa tudi Jugoslovansko-bolgarske lige v Sloveniji najostrejšje obsojajo vsak poizkus, skaliti prijateljske in bratske odnose med Jugoslavijo in Bolgarijo. Slovenci, Hrvati

in Srbi smo v Jugoslaviji povezani v nerazdružljivo celoto in vsaka žalitev ali napad na enega izmed delov te celote enako močno odmeva pri vsakem izmed njih.

Odločni odpor v bolgarskem narodu proti dogodkom, ki jih je povzročil nepremišljeni govor v bolgarskem narodne msobranju potrjuje, da je naša pot pravilna, da je naše dosedanje delo že rodilo uspehe in da je misel bratstva in sloge pognala globoke korenine v naši in bolgarski javnosti. Vse to nas vzpodbuja k še intenzivnejšem delu za ohranitev bratskih odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo ter miru med vsemi balkanskimi narodi.

Za jugoslovansko-bolgarsko ligo v Ljubljani:

RASTO PUSTOSLEMŠEK, predsednik
VEKOSLAV BUČAR, tajnik.

NADZORSTVO CEN NAD KMETSKIMI POTREBŠČINAMI

Ministra za trgovino in industrijo ter socialno politiko sta razširila nadzorstvo cen na skoro vse predmete, ki jih kmet potrebuje. Vsake povišanje cen teh predmetov bo moral odo-

briti urad za nadzorstvo cen. Pod nadzorstvo cen so prišli sledeči predmeti:

1. plugi za oranje z živinsko vprego; 2. prašilci in obračalci; 3. plužne glave; 4. brane vseh vrst; 5. lomilci za koruzo na ročni pogon; 6. brizgalne za trto in sadje; 7. prašilci za trto; 8. rezalke za repo; 9. železne vile; 10. grablje za seno in slamo in tudi hlevske; 11. podlivenk za sir; 12. žvepleni cvet; 13. šivalni stroji za hišno porabo; 14. cement; 15. semena: lucerne, detelje, krmilne pese vseh vrst, grahorice vseh vrst; 16. steklo za svetilke; 17. vrvi vseh vrst za kmetijsko porabo; 18. vreče iz konoplje; 19. umetna gnojila vseh vrst.

RAZKLALI SO SE IN SO ŠE ŽIVI

Slovenskim kmetom ni mnogo znano o tem, da imajo srbski radikali tudi v Ljubljani svoje izpostavo, ki sta jo do nedavnega vodila skupaj dr. Dinko Puc in dr. Milan Korun, oba odvetnika v Ljubljani. Slovenski radikalski odsek je bil trdno prepričan, da bo prišel tudi zanj ugoden trenutek in da bo s tujo pomočjo odvrget skorjo trdega opozicijskega kruha. Ker pa radikali le niso prišli v vlado, je eden od obeh advokatov omagal, sestavil resolucijo in se priključil ministru pravde dr. Lazi Markoviću. V resoluciji zahteva sorazmerno udeležbo na oblasti tudi v Sloveniji za njegove štiri pristaše.

Dr. Puc je sedaj silno hud na svojega nekdanjega sotrpina in mu očita izdajstvo naprednih slovenskih interesov.

Ta zadeva slovenskega kmeta le toliko zanima, kolikor mu nudi nov primer, koliko se more zanesti na razne ljudi, ki bi hoteli odločati v javnosti o njegovi usodi. Sami si dajejo spričevalo.

Slovenski kmet pa ve, da bo moral vso borbo za svoje pravice in za svoje interese izvajati sam, in če še tako dolgo ta nadčloveška borba traja. V tem času bo odpadlo iz naprednih vrst vse, kar ne spada med nje.

Bitoli

Pred nedavnim se je o srbskem makedonskem mestu Bitolju prav mnogo pisalo. Bombardiran je bil namreč od italijanskih bombnikov in se je italijanska vlada zaradi tega čina pri nas v Beogradu opravičila in pristala na povračilo od bomb povzročene škode. Kljub temu še vedno večkrat beremo o Bitolju.

Bitolj je mesto v Južni Srbiji, ki ima okrog 8000 hiš in 32.000 prebivalcev. Leži vzhodno od planine Peristera, pri izlivu reke Dragorja v močvirno Bitoljsko polje, ki so ga Grki nazivali in ga še nazivajo Pelagonija. Bitolj je bil že od nekdaj važno in uvaževano mesto. V starem veku je skozi peljala znamenita rimljanska cesta — Via Egnatia. Bitolj se je takrat imenoval Heraclea. Ustanovili so ga Srbi v bližini samostana Bukovo. Od tod jezikoslovci razlagajo postanek imena Bitolj, namreč iz besede »obitelj« kar znači družino. Glede Bitolja, samostanske družino. Tudi imenujejo Bitolj ponekod Manastir (samostan), prav zaradi omenjenega samostana Bukovo. Prvikrat je Bitolj pod današnjim imenom omenjen leta 1014. za časa makedonskega carja Samuela (976—1014). Že v 11. stoletju je bil tu sedež pravoslavne škofa (episkopa). Silno se je Bitolj razvil in napredoval tudi pod kraljem Vukašinom. Nato je ves južni del Balkana zajel turški veleva. Med leti 1382—83. je tudi Bitolj padel pod Turke, ki so mesto pretvorili v veliko trgovsko in vojaško središče. V Bitolju so se v tistih časih sestavljale različne karavane, ki so tovarile v Bitolj dopremljeno blago po karavanskih stezah skozi Albanijo v pristaniško mesto Drač, odkoder so to blago z ladjami prepeljavali v trgovske in doževske Benetke. Konec 15. stoletja je šel preko Bitolja s svojo vojsko nad Albance tudi turški sultan Bajazit II. V 16. stoletju je slovel Bitolj kot mesto z velikim številom Ži-

dev, ki so imeli v njem kar 200 hiš, saj je tedaj trgovina z žitom, voskom, kožami in volno nesla kaj čedne denarce. V 17. stoletju je bil Bitolj eden najodličnejših srbskih mest. Zlasti je tedaj tu cvetela trgovina z bombažem. Ker je bil Bitolj razmeroma torej zelo bogato mesto, se je večkrat pripetilo, da so ga tudi kar sredi belega dne napadle cele čete albanskih komitov, ki so po mestu ropali, požigali in pobijali meščane, zlasti kristjane. Zaradi tega so se pričeli kristjani iz mesta izseljevati in bogastvo, moč in ugled Bitolja so v 18. stoletju silno padli. Prebivalcev je štelo to makedonsko mesto tedaj le 12.000, ki pa so bili večinoma mohamedanci in poleg kristjanov tudi Židje, baveči se še vedno s trgovino volne in kož, ki so ju tvorili potom karavan celo v daljno Madžarsko. Bitoljska trgovina se je močnejše dvignila šele z naselitvijo trgovsko silno nadarjenih Cincarjev, ki so se v mesto doselili iz velike cincarske vasi Moskopolja leta 1778. od Turkov in Arnavtov do kraja Požganega. Zaradi navedenih dejstev je bilo v 19. stoletju kaj lahko zaznati silen dvig Bitolja. Vanj so se zatekli mnogi trgovci, ker so bili v skupnosti varnejši pred albanskimi in turškimi roparji. Leta 1835. je štel Bitolj več prebivalcev ko danes. V njem je živelo 40.000 ljudi (danes 32.600) in ob bitoljskih cestah in ulicah si lahko naštel 2.150 trgovskih obratov. Posebno krepke trgovske stike so gojili Bitoljčani s Solunom, Dračem, Skadrom, Prizrenom in Skopljem. Tudi v upravnih ozirih se je Bitolj vidno dvignil in je postal veliko turško upravno mesto. Zato ni čudno, če je bila leta 1859. v Bitolju kar 45.000 prebivalcev. Zaradi tega se ne smemo čuditi, če je Bitolj kot vzhodnjaško mesto prvo sprejelo mnogo evropskega. Bitolj je bil med vsemi srbskimi mesti prvi, ki je začutil potrebo po čim večji civilizaciji. V vseh ozirih so prednjačili Cincarji, posebno v trgovini. Saj je še danes ve-

čina beogradskega gospodov iz čaršije cincarskega krvnega poretka. — Konec 19. stoletja je imel Bitolj veliko število ljudi — 50.000 duš! Zopet so bili na prvem mestu Cincarji in Židje, dočim so bili domačini Srbi in Makedonci v precejšnji manjšini. Bitolj je postal zbirališče najrazličnejšega blaga in surovin iz osrčja Balkana. Tu so vse to naložili na vozove in na živino in pretovarjali v solunsko pristanišče na ladje raznih držav. Zato je jasno, da je bila trgovina v Bitolju na višku, zaslužek pa je šel v glavnem v cincarski in židovski žep. Po balkanski vojni leta 1912. je večina muslimanov po srbsko-bolgarski zmagi izselila.

Bitolj je mnogo pretrpel tudi med svetovno Saj je bil med leti 1916. do 18 od sovražnikov nešteto krat bombardiran. Razumljivo je torej, da se je prebivalstvo tega srbsko-makedonskega mesta močno skrčilo. Silno mnogo je mesto pretrpelo tudi ob priliki velike eksplozije vojnega materiala leta 1922. Ob tej nezgodi je bilo prav tako ubitih mnogo Bitoljčanov.

Zaradi poveljne razmejite med Jugoslavijo in Grčijo je Bitolj mnogo izgubil na svojem pomenu, to pa zato, ker je v prvi vrsti ogromno izgubil v ozirih gospodarsko trgovskega zaledja. Kljub temu pa je treba priznati Srbom, da so se prav dostojno in v zadostni meri pobrigali za čim boljši in močnejši razvoj Bitolja. K temu mnogo pripomore v prvi vrsti tudi izvir Kisele Vode pri samostanu Sv. Kristofora, 4km južno od Bitolja. Tu namreč izvirajo vrelni, ki vsebujejo alkalije in železo, kar pomeni, da se bo ta kraj bitoljskega okrožja razvil v veliko, svetovnoznanu zdravilišče. Pri vsem našem pripovedovanju o Bitolju je žalostno edino to, da bitoljsko ozračje stalno nadlegujejo razni tuji aeroplani. Jugoslavija pa hoče mir in noče za nikogar hoditi v žerjavico po kostanj.

Takšen in tak je bil in je torej naš Bitolj!!

Ž. J.

KAKŠEN JE DANES POLOŽAJ NAŠE DOMOVINE

V beograjski mestni posvetovalnici je bila v petek konferenca občinskih svetnikov beograjske občine, ki ji je prisostvoval tudi predsednik vlade Dragiša Cvetković. V odgovoru na županov pozdrav je predsednik vlade omenil tudi mednarodni položaj naše države in rekel med drugim:

»Gotovo vam je vsem na jeziku vprašanje: Kakšen je danes položaj naše domovine, kakšen je mednarodni položaj Jugoslavije? Po zaslugi pametne premišljene in jasne politike, ki se ne vodi od včeraj na danes, politike, ki jo je najvišje mesto orisalo že pred več leti, moremo reči, da je naš mednarodni položaj dober. Prestali smo mnogo težkoč in motenj, nismo jih še vseh prebrodili, toda prepričani smo, da bomo, ravna se po načelih, po katerih smo se do danes ravnali, prestali v miru

tudi v bodoče vse krize in vse nevšečnosti, ki vladajo okoli nas.«

Da smo mogli voditi takšno politiko in da jo moremo zlasti v teh trenutkih voditi, se imamo v prvi vrsti zahvaliti našim notranjim razmeram, ki jasno kažejo, da smo v vprašanjih, ki so splošnega značaja za nas vse, in kadar gre za najvišje koristi domovine, popolnoma soglasni i Srbi i Hrvati i Slovenci.

ZAKLAD JE IZORAL

V okolici Št. Petra pri Novem mestu je oral kmet njivo. Izpod pluga se mu naenkrat zavalil večja kepa, iz katere so se vsule rumene svetinjice. Kmet se za stvar ni velikó zmenil. Iz radovednosti je pobral eno svetinjico in jo vtaknil v žek, misleč da je iz medi. Čez nekaj dni je najdeno svetinjico pokazal svojemu prijatelju, ki je dognal, da so to pravi rimski zlatniki.

Kaj se godi po svetu

ODSTOP CAGNARIJA

Po italijanskih uradnih poročilih je odstopil šef italijanskega generalnega štaba in državni podtajnik mornariškega ministrstva armijski admiral **Domenico Cagnari**.

Za njegovega namestnika je imenovan admiral **Arturo Riccardi**.

AMERIČANI O SPREMENBAH

V ameriških političnih krogih, tako poroča Ass. Press, opozarjajo na zelo značilno okoliščino, da je poveljnik italijanske vojaške sile na Dodekanezu general de Vecchi podal ostavko na svoj položaj skoraj istočasno z maršalom Badogliom. Iz te istočasnosti se z veliko zanesljivostjo lahko trdi, da utegnejo biti tudi vzroki odstopov dveh najmarkantnejših osebnosti vrhovnega italijanskega vojnega poveljstva popolnoma enake narave. Dejstvo je, da sta se obe ti italijanski osebnosti umaknili s svojih odgovornih položajev baš v trenutku, ko preživlja italijanska vojna sila zaradi neuspeha v Albaniji zelo kritično fazo. Italijanski Dodekanez je zaradi neuspeha v Albaniji zelo kritično fazo. Italijanski Dodekanez je zaradi neuspeha v Grčiji kakor tudi zaradi pojačane aktivnosti angleškega brodogradništva in letalstva v Egejskem morju praktično skoraj popolnoma odrezan od Italije.

K osebnosti odstopivšega generala de Vecchija pripominjajo v ameriških političnih krogih, da je bil de Vecchi eden izmed četvorice, ki je v začetku fašističnega pokreta igral posebno vidno vlogo. De Vecchi je bil tudi eden izmed četvorice vodilnih mož, ki so sodelovali pri pohodu na Rim v oktobru 1922. Ta četvorica so bili: Mussolini, general de Vecchi, maršal de Bono in Bianchi.

ODSTOP BADOGLIA

S kraljevim odlokom je bil na lastno željo razrešen šef italijanskega generalnega štaba maršal Badoglio. Na njegovo mesto je bil postavljen general Cavallero. Ameriški listi omenjajo v zvezi z odstopom, da je bil maršal Badoglio skrajno zvest oficir italijanskemu vladarju. Odklanjal je vsako pomoč Nemčije in italijanskih frontah.

Njegov naslednik general Cavallero je vnet pristaš najožjega sodelovanja z Nemčijo tudi na vojaškem polju. Zato napovedujejo ameriški krogi, da se bo sedaj načelo vprašanje nemške vojaške pomoči Italiji ne le v Albaniji, marveč tudi na drugih frontah.

RUMUNSKÉ NAPOVEDI ZA LETO 1941.

Rumunski časopis »Cuventul« v Bukarešti je objavil te dni članek, ki je zbudil veliko zanimanje v mednarodnih krogih, ker je najavil za prihodnje leto velike dogodke, ki bodo pri njih udeležene tudi one male države, katere so

pristopile k trojnemu paktu. Cuventul piše, da pogodbe, s katerimi so male države pristopile k trojni zvezi, niso neko igračkano, marveč, da jim je treba zelo resno vrednotiti. Zaključna doba sedanje vojne se bo pričela prihodnjo pomlad in takrat bosta velesili osišča od malih držav, ki so pristopile k trojni zvezi (Madžarska, Romunija, Slovaška), zahtevali, da bodo stavile na razpolago svoja prometna sredstva, svoja ozemlja in morda celo nekatera vojaška sredstva, ki jih bosta velesili osišča potrebovali za izvedbo svojih načrtov. Po končani vojni bosta velesili osišča ustanovili novo zvezo evropskih narodov, ki bo imela svoj sedež na Dunaju, ki pa v ničemer ne bo podobna Zvezi narodov v Ženevi.

VAŽNA GOSPODARSKA POGODBA MED NEMČIJO IN RUMUNIJO

Med Nemčijo in Rumunijo je bila podpisana pogodba, veljavna za 10 let, s katero je dobila Nemčija pravico obnoviti gospodarsko življenje v Rumuniji. Nemčija bo dala Rumuniji na razpolago denarna sredstva in tehnično osebje za obnovo na vseh področjih gospodarstva. Novosklenjena gospodarska pogodba daje Nemčiji silne pravice, ki bodo povsem vključile rumunsko gospodarstvo v nemški načrt.

POSLEDNJI FUNT ZA ZMAGO

Podtajnik angleškega finančnega ministrstva Crookshank je izjavil v nekem govoru, da bodo morali Angleži žrtvovati še mnogo milijonov, preden bo vojna dobljena. Takih žrtev ne narekuje samo patriotizem, temveč tudi zdrava pamet. Bolje je, če Angleži izgube svoj zadnji funt nego da prepuste Nemcem zmago. Crookshank je dejal, da je najlepše božično darilo če Angleži žrtvujejo svoj denar za varčevalni fond v pomoč za kritje stroškov vojne.

RUSI O NEMŠKI BLISKOVITI VOJNI

V glasilu sovjetske armade »Krasnaja zvezda« razmotriva neki vojaški pisatelj vprašanje bliskovite vojne ter prihaja do naslednjega zaključka. Napoleonova taktika, ki je stremela za tem, da se sovražnik uničuječe premeta v eni sami odločilni bitki, se je skušala z nemške strani uveljaviti tudi v vojni 1914 — 1918. Kakor znano, se tedaj ta taktika ni posrečila. Danes je taktika bliskovite vojne še bolj nemogoča. Bliskovita vojna je v današnjih prilikah mogoča edinole še tam kjer si stoje nasproti zelo neenake sile in kjer je vojni konflikt ostro omejen. Čeprav je Nemčija v sedanji vojni, poslužujoč se taktike bliskovitih akcij, dosegla znatne uspehe, vendar še s tem ni rečeno, da bi bilo vprašanje končne zmage že odločeno. Nagli poraz Francije se mora v prvi vrsti pripisovati notranji slabosti Francije in se nikakor ne more trditi, da se morajo

Položnice

V zadnjo številko »Kmetijskega lista« smo priložili vsem našim cenj. naročnikom

položnice

s prošnjo, da bi se jih poslužili za poravnavo naročnine še pred novim letom. Ob tej priliki pa ponovno prosimo vse one cenj. naročnike, ki imajo na naročnini še kake zaostanke, da te nakažejo zanesljivo z naročnino za leto 1941.

dosedanji nemški vojaški uspehi smatrati edino le kot izraz nadmočnosti nemške oborožene sile.

LETALSKA VOJNA

med Nemčijo in Anglijo se je nadaljevala pretekli teden s skoro nezmanjšano srditostjo. Zaradi zelo slabega vremena nad Kanalom in nad Anglijo so nemški napadi dva dni nekoliko popustili. Pretekli teden so se nemški napadi osredotočili v glavnem na veliko angleško pristanišče Portsmouth. V zaporednih valovih so prihajali nemški bombniki nad mesto in sipali na stotine rušilnih in zažigalnih bomb na pristaniške naprave, skladišča in tovarniška splotja. Na mnogih krajih so izbruhnili požari. Pristanišče je bilo hudo poškodovano. Drugi napadi večjega obsega so veljali Londonu, ki so ga nemški bombniki obiskovali noč za nočjo kolikor jim je dopuščalo vreme. Porušenih je bilo več stanovanjskih hiš.

Angleško letalstvo je metalo bombe po načrtu na razna važna nemška industrijska področja. Glavni cilj angleških letalskih napadov so bile nemške industrijske naprave za pridelovanje umetnega bencina in velike rafinerije nafte. Poleg tega so Angleži razbijali vsa pristanišča na obalah Nizozemske, Belgije in Francije, ker pripravljajo Nemci, po nekkih znakih sodeč, napad na Anglijo s pomočjo izkrcavanja svojih čet na britanskem otoku. Poskus zasedbe angleškega otoka naj bi se izvršil še pred spomladjo. Na norveški obali so opazili večje težkoče pri izkrcavanju na skalnato morskobrežje.

Nemške podmornice javljajo, da so v preteklem tednu potopile številne angleške tovarne ladje, čeprav so se nahajale v spremstvu vojnih ladij.

V južnem Atlantiku križari nemška vojna ladja, ki napada angleške tovarne ladje. Angleži so nemško ladjo izsledili in jo poskusili uničiti. Vnela se je huda borba, toda nemški ladji se je posrečilo uiti.

Prebivalstvo sovjetskih republik (SSSR) je 5. decembra po vseh krajih neizmerno Rusije proslavilo obletnico Stalinove ustave. Ruski časopisi prinašajo članke v praktičnem pomenu Stalinove ustave. Istočasno piše sovjetski tisk o drugi pjetiljetki in ugotavlja, da je bilo število zaposlenih že v prvi pjetiljetki veliko, zdaj pa je vse to potrojeno. Nadalje trdijo Rusi, da bo v 4. pjetiljetki sila delovnih moči početvorjena.

■ **Še pred nedavnim je pri nas silno razsajala bolezen na možganski opni meningitis, proti kateri še nimamo uspešnega zdravila. Poročila pa, ki prihajajo iz Sovjetske Rusije, trdijo, da je ruski učenjak Lazarov odkril uspešno in sigurno zdravilo (serum) proti tej strašni in mučni bolezni.**

■ **V Zedinjenih državah so iznašli nov način proizvajanja špirta, katerega so pričeli izdelovati kar iz raznih zelenjav.**

■ **V Pragi je umrl po vsem svetu sloveči goslar Jan Kubelik v 60 letu starosti. Večkrat je prepotoval ves svet in priredil na tisoče koncertov, povsod z največjim uspehom in priznanjem. Bil je priznana najboljši violinist svoje dobe.**

Rusija v razvoju

Neuejsko »Jutro« prinaša članek o sodobnem življenju v Sovjetski Rusiji, ki ga je posnel po angleškem tisku »Sunday-Echo«. Angleški tisk ima v Moskvi svojega dopisnika in opisuje tamosnje življenje kakor ga sam gleda na rasne oci.

Dopisnik pravi med drugim:

Napacno bi bilo misliti, da je Rusija okorela v svoji ideologiji in da se tam nič ne izpremenja. V ruskem javnem političnem življenju se da z vsa zanesljivostjo opaziti posamezne izseke razvoja od znane Leninove »nove ekonomske politike« do kolektivizacije kmetijskih posestev ter penek, ki so tako temeljno izpremenile zunanje lice države. Zlasti perleto leto je bilo leto važnih preobnov, ki se jim pridružujejo še zunanje-politični dogodki, zaradi katerih je bilo izvedeno mnogo novih ukrepov. Kmetijsko prizadevanje se opaza pred vsem v strumnejši organizaciji državnega življenja. Važno je zlasti dejstvo, da so v rdeči vojski zopet vpeljali naceio brezpogojne pokorščine nizjih nasproti predpostavljenim. V zunanostih se opaza ta pomembna reforma v tem, da morajo vojaki posej zopet pozaravljati svoje višje v imenovanju visjih činov, pri čemer so bili prevzeti zopet stari naslovi ter v novi uniformi sovjetske vojske. Obenem s tem se zopet vpoštevajo slavna zgodovinska izročila ruske vojske preteklih dni ter se sovjetskemu vojaku zopet stavlja za svetel vzgled posnemanja knez Aleksander Nevski, ki je prvi potoikel Nemce in se proslavlja na vojaskih prireditvah carska maršala Kutuzov in Suvorov, slavna ruska polkovodca iz Napoleonovih vojn. Oba maršala sta predmet mnogoštevilnih obnovljenih proslav v tisku in filmu. Pozornost je vzbudilo tudi dejstvo, da je pred kratkim general Ignjatjev imel zelo dobro posečeno predavanje o vojaški vzgoji v carski Rusiji. Predavanje je bilo namenjeno izrecno častniškemu zboru rdeče vojske. V zvezi s tem je treba omeniti, da se javnost živo zanima za te preobnove ter je na paradi 7. novembra s silnim navdušenjem pozdravila vojsko, ko je ta prvič nastopila v svojih novih uniformah, ki se zelo naslanjajo na staroruske vzorce. Značilno je, da je že sama ta podrobnost močno zvišala priljubljenost vojske med ljudstvom.

Novi duh discipline je zmagovito prodril tudi v šole. Prejšnji način velikih pravic učencev je v praksi že davno odpravljen. Nova določila se šele izdelujejo, toda pri posetu sred. šole, ki je sedaj postala obvezna za vse ljudske sloje, se opaza strog red in strumna disciplina. Časi šolarskih sovjetov, na katerih so učenci ocenjevali, odstavljali in nameščali učitelje, so za vedno minili. Kar se tiče predmetov samih,

imajo prednost realije. Zlasti visoke zahteve stavlja ruska srednja šola na učence v matematiki in fiziki, saj imajo Rusi, kakor znano velik dar za matematiko in za vsako abstraktno mišljenje. Pri tem pa ne zanemarjajo učenja jezikov in sovjetski učni načrt določa, da mora vsak učenec po dovršitvi srednje šole znati dovršeno vsaj en tuj jezik.

Novi duh strožje discipline se uveljavlja vse silneje tudi v gospodarskem življenju. Pred kratkim so bili izvršeni strogi ukrepi glede točnosti v delovnem času in uvedena je bila nekaka delovna obveznost. S tem se je uvedlo načelo, da država po svojem prostem preudarku pošlje delavca na delo tja, kjer ga rabi. To je novost, ki se je država poslužila sedaj prvič, doslej si je delavec sam izbiral torišče svojega dela. Za temeljito izobrazbo strokovnih rokodelcev je država vpoklicala na deset in desetisoče mladeničev v prednaborni dobi, ki se bodo izurili in izučili za svoj bodoči poklic v dveletnih in štiriletnih rokodelskih tečajih. Delovni čas se je v vseh strokah enakomerno podaljšal in namesto tedna petih dni je stopil zopet teden sedmih dni. Poslej je šele vsak sedmi dan »vyhodni denj«, kakor Rusi sedaj imenujejo nedeljo. Vse to kaže, da se Sovjetska zveza pripravlja na važne dogodke ali da hoče biti vsaj temeljito pripravljena nanje v vseh pogledih. Ogromni naporji sovjetske vlade za povzdigo proizvodnje so povzročili tudi veliko razliko v mezdah. Sedanje plače segajo od mesečnih 150 rubljev visoko gori do nekoliko tisoč rubljev, vse po važnosti dela in po sposobnosti delavca. Povprečni mesečni dohodek v moskovskih tovarnah znaša 350 rubljev na mesec. Socialna diferenciacija pri takem stanju stvari, vse bolj in bolj napreduje. V Moskvi, kjer živi veliko število najbolje plačanih nameščencev in delavcev, se že opazajo predmeti vsakdanje potrebe, ki so se doslej smatrali kot nepotrebno razkošje. Ni brez izvestnega pomena tudi okoliščina, da so se o priliki letošnjega pohoda množic 7. novembra pojavili napisi, proslavljajoči razumnishтво sovjetske vlade. Tudi pri tradicionalnih vzklkih ob koncu prireditve, je bilo razumnishтво deležno prav laskave omembe.

V pogledu pojmovanja družine in njenega pomena za državo je nastopila važna izprememba. Ločitev zakona je že znatno otežkočena. Čujejo pa se glasovi, da bo v kratkem izšel zakon o braku, ki bo še bolj zaščitil družinsko življenje. Mora se pa reči, da ta zakon praktično ne bo imel velikega pomena, ker se ruski človek kljub izredno lahki ločitvi zakona v zelo majhni meri poslužuje te svobode.

KMETJE, OBRITNIKI IN PODEŽELSKI DELAVCI!

Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zaslužka, »Kmetški list«.

Največji bogataš sveta

V današnjem razboljenem in razrvanem času mnogo beremo ali slišimo o bogataših, oziroma o kapitalistih, ki več ali manj vodijo usodo sveta v njim drage in mile vode. Med največjimi svetovnimi magnati je prav gotovo veliko angleških lordov, ameriških kapitalističnih veleindustrijcev in raznih pianaznikov in rentnikov iz vseh delov naše zemlje. Kaj pogosto slišimo v omejenem smislu razna imena ulemicarjev duškega prekopa, ki spadajo med največje svetovne bogataše. Vsakdo je tudi že dovolj slišal o bajno bogatem baronu Roischildu ali o kakem tuga Khanu, pa tudi o največjem avtomobilskem podjetniku Henryju Fordu, da pokojnega, skoraj stoletnega milijarderja Rockefellerja niti ne omenjamo.

Tisti, ki bi kogaš kom izmed naštetih smatral za največjega premoznika na svetu, bi se krepko zmotil. Sicer je dejstvo, da so indijski manarade med najbogatejšimi ljudmi na svetu, splošno znano, a malo kdo ve, da živi vprav med temi vzhodnoazijskimi viadary največji bogataš sveta. Je to Ali Khan, nizam (viadar) hajueraabdski in berarski v angleški Vzhodni Indiji. Zgornj njegove nepremičnine so vredne čez sedemdeset milijard dinarjev (70.000.000.000 din). Poleg tega ima Ali Khan na kupe čistega zlata in raznih aragurjev ter biserov, ki presegajo vrednost petnajst milijard dinarjev. V zbirki njegovih aragocenosti leži najznamenitejši dragulj na svetu, 277 karatni diamant, ki ga nazivajo z imenom »Nizam«. Hajderabadski viadar je poleg naštetega še lastnik tridesetih velikih in kar najrazkošneje opremljenih palač. Napak bi sodil tisti, ki bi mislil, da živi nizam Ali Khan življenje v razkošju in princévskem preobitju. Nasprotno je največji bogataš med ljudmi silno skromen in skrajno skopuški, saj se je nekoč zgodilo, da se je, sprehajajoč po ulicah svoje prestolnice, silno jezil na nekega sladoledarja, češ da ga je ta odril.

Moderne pridobitve hajderabadski gospodar skrajno sovraži in še govora ni, da bi pustil v kateri izmed svojih bajeslovnih palač namestiti radijski aparat. Tudi ne ljubi angleškega in francoskega načina pripravljavanja jedi, omake pa naravnost mrzi. Mnogim obiskovalcem med razgovorom večkrat zatrjuje, da bi pod šatorsko streho živel prav tako kot živi zdaj. Ne zmeni se tudi za nikak šport.

Nizam Ali Khan se dnevno prav silno zanima za upravo svoje države, ki je velika kot angleški otok in šteje petnajst milijonov prebivalcev, ki mu potom vsenarodne zbirke za vsakoletni rojstni dan poklonijo za okrog tristo milijonov dinarjev različnih vrednosti.

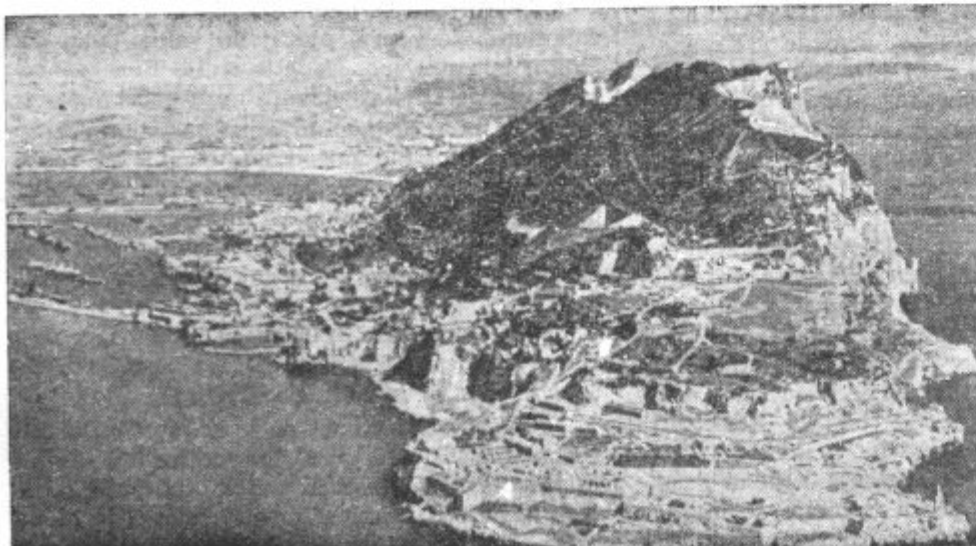
Največja zabava temu največjemu mogotcu sveta je, da se vsak večer zapre v svojo sobo kjer piše in poje pesmi v stihih »irda«, kot se imenuje posebna oblika indijskega jezika.

Ali Khan ima tri avtomobile, ki so stari že več kot trideset let, saj se z njimi prav malo vozi. Eden izmed njegovih avtomobilov je v vseh tridesetih letih svojega življenja prevozil samo osemsto kilometrov.

■ Na ameriških klinikah so izračunali, da pride ve umobolnico vsak peti bolnik radi prekomernega uživanja alkohola.

■ V Rumuniji so dvoboj spet dovolili. Dvobojevati pa se smejo le aktivni in pa rezervni častniki.

■ Na 23letnico Sovjetske Rusije je bila v Moskvi ogromna parada. Sovjetsko vojaštvo je zlasti izrazito poudarjalo značaj ruskih najtežje oboroženih edinic rdeče armade in motorizirano orožje.

Znamenite gibraltarske pečine, ki predstavljajo angleški ključ v Sredozemsko morje in ki so spremenjene v najmočnejšo evropsko trdnjavo.—Gibraltar so zadnje čase ločili od španskega kopna s posebnim kanalom.

To in ono o Albaniji

Albanija je dežela večnih nemirnosti. Na njenem ozemlju so se že od nekaj borile te ali one čete proti enemu ali drugemu nasprotniku. Tu so se tolkli v starem veku hrabri Makedonci pod kraljem Filipom II. in slavnim Aleksandrom Velikim proti Grkom, iz Drača so mimo Bitolja in Odrina proti Carigradu marširali Rimljani, znameniti srbski vladar car Dušan Silni je korakal tudi skozi Albanijo na zavojevalne pohode v grški Epir in Tesalijo in v tej balkanski deželi so se vršili silni boji med mohamedanskimi Turki in domačini, ki jih je vodil sloviti junak Skenderberg. Prav tako so šli med svetovno vojno preko Albanije Srbi pod vodstvom odličnega srbskega kralja Petra I. Osvoboditelja. Po svetovni vojni so bile v Albaniji stalne politične rabuke, dokler ni dokončno prevzel v svoje roke vlade Ahmed Zagu, ki so ga pred časom spodili s prestola zavojevalni Italijani.

Država Albanija je še tudi sedaj kraljevina, le da je Ahmeda Zoga na prestolu »zamenjal« italijanski kralj Viktor Emanuel III. To se v političnem jeziku imenuje personalna unija. Albanija je pretežno gorata dežela in meri njena površina 27.538 km², ki jih naseljuje 1.037.856 ljudi. Prebivalstvo je mešanica različnih ras in ver. Največ je mohamedanskih Arnautov in Skipetarjev (688.000), pravoslavnih je 210.000, katoličanov pa 104.731. V ozirih narodnosti je v Albaniji 70.000 pravih in čistih Srbov, 55.000 Cincarjev, ki so preostanki starih, še predslavenskih prebivalcev Balkana. Cincarska rasa ima mnogo svojih narodnostnih prapadnikov tudi med jugoslovanskimi Srbi, tvori pretežno večino tako zvanih gospodov iz beogradske čaršije. V Albaniji je prav tako precej Turkov (50.000) in 18.000 Grkov. Glavno mesto je Tirana s 30.806 prebivalci, takoj ji pa sledi pred kratkim od Grkov osvojen Korica, ki šteje 22.787 prebivalcev. Druga večja mesta so Skader, Elbasan, Argirokastro, Berat, Drač, Valona, Kavaja, Spači, Sv. Ivan Medovanski, Santi Quaranta in Delvina.

Albanški narod ima značilen balkanski in svobodoljubljen značaj, ki ne trpi nikake nadvlade ali zatiranja. Za svobodo je takoj pripravljen žrtvovati življenje in raje pretrpi vse tegobe sveta ko pa da bi si dal zapovedovati. Sami se Albanci nazivajo Skipetari, kar pomeni pa naše dobesedno »orlovski rod«. In res je, da je ta narod narodnostno skrajno odporen ter svobodoljubljen ko orel v sinjih višavah. Si-

jajno je pri Albancih razvita domišljija. O tem nam nudita dokaze albansko narodno pesništvo in njihova književnost. Preprosto ljudstvo se v politiko nerado vtika, zna pa, če je treba, govoriti tudi s puško v roki in ne samo posedati za zeleno pregrnjenimi diplomatskimi mižami. To je že nešteto krat dokazalo.

Albansko gospodarstvo je sicer na zelo slabih nogah. Najbogatejši kot Albanije je v albanskem Eperiu, kjer v okolici mesta Valone uspevajo velike množine južnih sadežev in oljk. Najboljši gospodarski predel je okrožje Korice, kjer uspevata posebno žito in koruza, pa tudi tobak. Albanci v obilni meri goje ovce in koze, nekoliko pa tudi govejo živino. Po nekaterih sončnih pobočjih uspeva dobra vinska trta. Glavno albansko prirodno bogastvo so obširni bukovi, hrastovi in makijski gozdovi, saj ima državna uprava sama krog 5.000.000 kubičnih metrov lesa. Posebno mnogo je po Albaniji razsežnih koruznih polj, oljčnih gajev in nasadov murv. Na opisanem posebno obiluje Epir.

Ker so albanske reke kratke, je ob izlivih precej močvirne zemlje, v čemer je treba iskati vzroka za v Albaniji silno razpaseno malarijo. Italijani se na vso moč trudijo, da bi ta močvirja izsušili. S tem činom bi pridobili 1750 km² dobre plodne zemlje. Tudi so pričeli Italijani na albanskem ozemlju črpati iz zemlje nafto in ustanavljati vedno več rudnikov. V Albaniji sta pričeli uspevati tudi od Italijanov ustanovljeni industriji asfalta in pirita. Italijanska okupacijska oblast je v Lixhi pri Elbasanu zgradila na žvepljenih vrelcih tudi zdravilna kopališča, saj so omenjeni vrelci topli 60° C. Tudi mi imamo takiso kopališče v Ilidžah pri bosanskem Sarajevu.

Prometne zveze v Albaniji so izredno slabe. Niti proga Drač-Tirana še ni dograjena; cest je za okrog 1000 km. Med njimi so nekatere tudi velikega vojaškega pomena. Zdaj se jih posluž. Grki pri prodir. Kake so v Albaniji prometne razmere, ugotovimo lahko po tem, da je pokrajina ob Argirokastru morala žito kupovati v Italiji ker ga ni mogla dobivati iz sosednjega Berota, ki je imel žita že kar v preobilici.

Štirideset mučenikov

Zadnje dni se pogosto imenuje pristanišče Santi Quaranta v Albaniji, ki so ga Grki po hudem boju z Italijani zasedli.

Mesto samo leži v skrajnem južnem delu Albanije ob Jonskem morju in je majhno. Pred desetimi leti ni imelo niti 2000 prebivalcev.

Mesto ima cel kup imen. Domače albansko ime zanj je Sarande, Grki mu pravijo Hagioi Saranta, staro ime zanj je Santi Quaranta, a Mussolinijeva Italija je mesto prekrstila v Porto Edda po imenu Mussolinijeve hčerke.

Najbolj razširjeno in znano ime Santi Quaranta je mesto dobilo po razvalinah stare bizantinske cerkve, ki je bila posvečena štiridesetim mučenikom. Teh 40 mučenikov, ki jih iz cerkvenega leta poznajo tudi Slovenci, je bila družba 40 krščanskih vojakov rimske vojske v današnjem mestu Silvasu v Mali Aziji. Pretrpeli so mučniško smrt in njih spomin so visoko častile vse krščanske cerkve. (Quaranta pomeni v italijanščini štirideset).

Neposredno zaledje mesta je močno gorato. Akrokeravnijske gore za njim dosega čez 2000 metrov nadmorske višine. Hiše so prav po albansko majhne, zgrajene iz protja in blata ali pa iz vezanega lesa in na zraku posušene opeke.

Mesto je važno kot pristanišče in služi gospodarskemu prometu okrožja Argirokastra

(Srebrni grad) z avtomobilskimi cestami proti Korči in Valoni.

Z nastankom samostojne Albanije leta 1913. je bilo mesto močno prizadeto, ker je prišlo čisto blizu nove albanske meje (komaj kakih dobrih 20 km je bilo oddaljeno od nje) zaradi česar je bilo odrezano od svojega naravnega gospodarskega zaledja, grškega Epira z mestom Janino. Z morske strani pa je mesto le kakih 5 km oddaljeno od grškega otoka Krfa, ki je znan tudi izza bojev za naše osvobojenje (Krf-ska deklaracija!).

Pristanišče je slabo gojeno in izpostavljeno zapadnim vetrovom, zato večje ladje ne morejo v njem pristajati in se morajo vselej usidrati po 500 metrov daleč od kopnega, nekako v sredi zaliva, ki je globok 30 metrov.

Mesto je večkrat menjalo gospodarje — kakor ves Balkan — njegova nadaljnja usoda pa bo odvisna od končnega izida sedanje svetovne vojne.

ODSTAV ITALIJANSKEGA GUVERNERJA

Veliko pozornost je zdaj tudi ostav italijanskega guvernerja na albanskem otoku, general Cesare de Vecchi. Uradno poročilo italijanskega poročevalskega urada določa se glasi: »S kraljevim ukazom je bil na jasno željo razrešen svojih dolžnosti vrhovni poveljnik italijanske odorožene sile na Egejskem otoku general Cesare de Vecchi. Na njegovo mesto je bil imenovan za vrhovnega poveljnika v istem svojstvu armijski general Ettore Dasioco.«

Pozornost zaradi ostava guvernerja italijanskega Egejskega otoka je bila tonko večja, ker je sledil neposredno ostavu marsala Baugua.

MIROVNI POSKUSI

Iz Londona poročajo, da je nemški veleposlanik v Ankaru von Rapen stavil v imenu svoje vlade turški vladar predlog, da naj bi posredovala pri Grkih za sklenitev miru z Italijo. Nemčija in Italija bi zantevali kot pogoj za sklenitev miru samo, da se Grčija odpove angleškemu jamstvu.

Angleško poročilo pristavlja, da sta tako Turčija kakor tudi Grčija nasproti vsaki kombinaciji (zvezi) v smislu kakor se glasi nemški predlog.

ITALIJANSKE LETALSKE IZGUBE

Angleško letalsko ministrstvo je izdalo poročilo o italijanskih letalskih izgubah v sedanji vojni. Poročilo pravi, da je bilo v letalskih bitkah do izbruha vojne dalje doslej sestreljenih skupno 328 italijanskih letal na bojiščih v Afriki, Grčiji in Angliji. Najmanj 120 drugih letal je bilo uničenih o priliki angleških letalskih napadov na italijanska letališča.

Angleške izgube letal v bojih z Italijani so znašale doslej 6 aparatov v Albaniji in 46 nad Afriko. Nad Anglijo niso izgubili Angleži v bojih z Italijani še nobenega letala.

IZKRCANJE V ANGLIJI

S posredovanjem Rusije v Sofiji je ostala Bolgarija izven trojnega pakta in mir na Balkanu je bil s tem ohranjen. Grozeči glasovi poslanca Dumanova v bolgarskem sobranju so hitro potihnili in vprašanje Macedonije je stopilo v ozadje, ki je povzročilo po vsej Jugoslaviji enodušen odpor. Iz Bolgarije se slišijo sedaj lepše besede, ki se sklicujejo na pakt o večnem prijateljstvu med obema slovanskima državama. Zunanji minister Popov je postavil stvari zopet na pravo mesto in javnost je na obeh straneh državne meje pomirjena.

Medtem ko je nevarnost vojne okrog Dardanel in Carigrada za enkrat odstranjena, se pa po svetovnem časopisju zopet razpravlja o ponovnem nemškem poskusu izkrcanja na angleškem otoku. Nekateri menijo, da je prav zimski čas posebno ugoden za napadalca, ker leži nad vsem otokom po več dni trajajoča gosta megla, ki bi jo koristno izrabile napadalne čete.

Toda za ta slučaj so se Angleži dobro pripravili. V globino 30 km so gosto zasedli z vojaštvom vse obrežje, pripravno za izkrcaje.

Smrt treh zdravnikov

Pretekli teden so umrli v Ljubljani trije znani in zaslužni slovenski zdravniki. Prvi je omahnil zdravnik dr. Tone Jamar, špecialist za jetiko. Nešteti je pomagal do zdravja, na koncu pa ji je sam podlegel. Pokojnega dr. Jamarja se spominjajo številni slovenski vojaki, ki so služili pri 17. pešpolku. V njem so imeli svojega neustrašenega zagovornika in zaščitnika. Nešteti je pomagal in jih obvaroval pred nemško objestnostjo, ko so zlasti Slovence gnali na najnevarnejše frontne odseke. Dr. Jamar je kot zdravnik zastavil odločno svojo besedo v prid našim fantom in možem.

Dan za dr. Jamarjem sta umrla zdravnika dr. Janez Plečnik, profesor medicinske fakultete v Ljubljani in dr. Pavel Kraje, šef zdravnik v ljubljanskem Leonišču. Oba sta bila priznana strokovnjaka in znanstvenika.

Letalska akademija

V Beogradu je bila ustanovljena letalska akademija, v kateri se bodo šolali in vežbali gojenci oficerskega naraščaja za vojno letalstvo.

Šolanje na letalski akademiji bo trajalo tri leta. Za sprejem v akademijo je potrebna srednješolska matura. Na akademiji se bodo vežbali tudi rezervni letalski oficirji.

Medžarski obisk

Ta teden prispeta v Beograd na obisk predsednik madžarske vlade grof Teleki in madžarski zunanji minister grof Csaky.

Madžarsko časopisje je pričelo pretekli teden zelo toplo pisati o Jugoslaviji in se zavzemati za prijateljske odnose in še večjo gospodarsko povezanost med našo državo in Madžarsko. Prizadevanje madžarskega časopisja je bilo dobrohotno sprejeto med Nemci in Italijani.

Madžarsko časopisje je ob tej priliki sprožilo vprašanje Reke kot madžarske luke na Jadranskem morju. Zveza med Madžarsko in Reko naj bi šla skozi Jugoslavijo, v katero svrhu naj bi se zgradila s skupnimi sredstvi dvotirna proga.

Reka je bila že pred vojno madžarska luka in je imela zato posebno upravo, ki je bila podrejena budimpeštanski vladi. Reka naj bi zopet prevzela svojo staro vlogo in nudila Madžarski izhod na morje. Na beograjskem obisku madžarskih državnikov se bo verjetno o tem vprašanju razpravljalo.

Kmetovo izpraševanje vesti

Ali sem poravnal letošnjo naročnino za KMETSKI LIST? Ali morda dolgujem še kaj za prejšnja leta?

Ali sem že za prihodnje leto pridobil kakšnega novega naročnika za KMETSKI LIST?

Ali sem v tem letu vedno in povsod moško in pošteno zastopal in branil načela, za katera se v korist kmetkega življa že več kakor dve desetletji bori KMETSKI LIST?

Ali sem kdaj iz strahopetnosti zatajil svoje edino kmetko glasilo — KMETSKI LIST?

Slovenski kmet, slovenska kmetica in vsak slovenski človek! Ako ti vest na ta vprašanja daje očitajoče odgovore, hitro popravi, kar si zamudil. Edino očistevalno je tisto kesanje, ki popravi storjene krivice in s podvojeno silo izvrši zanemarjene ali prezrte dolžnosti. Zato vas nujno opozarjamo, da takoj in v polni meri storite, kar vam narekuje glas vesti!

× Zopet smrtna nesreča na lovu. Celjski veletrovec Rakuša je priredil večji lov v svojem lovišču. Med drugimi se je lova udeležil tudi zobni zdravnik dr. Bruno Sadnik. Pri zasledovanju obstreljenega jazbeca se je dr. Sadniku sprožila njegova puška in ves strel mu je priletel v prsa. Bil je takoj mrtev.

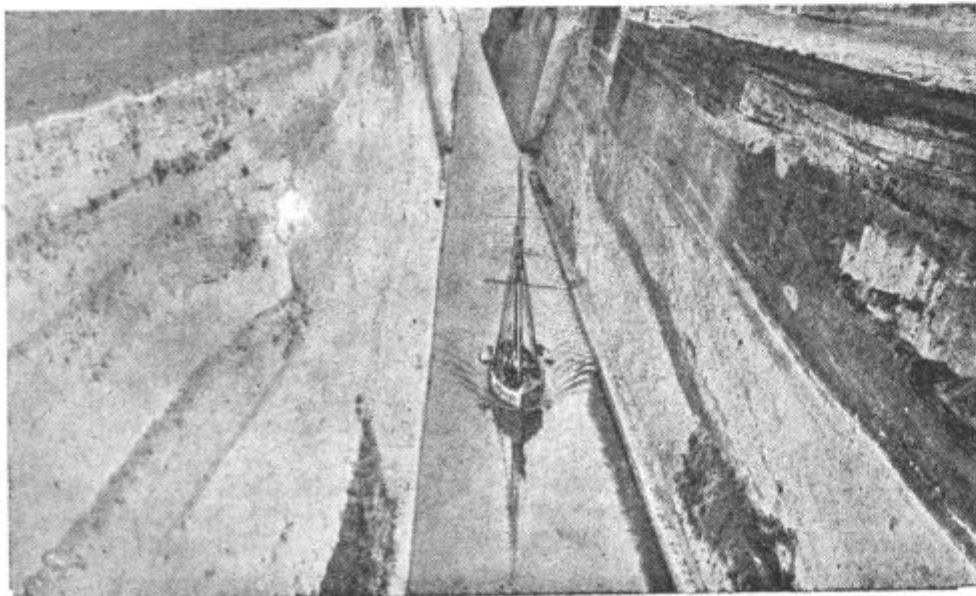
× Železniška nesreča se je dogodila na Miklavžev večer pri Sevnici, kjer sta trčila skupaj dva tovorna vlaka. Nesreča je zahtevala tudi dve smrtni žrtvi. Ubita sta bila kurjač Jerom Rudolf in strojevodja Jože Koritnik, oba iz Maribora. Šest vagonov se je popolnoma razbilo.

× Na zagrebški kiparski razstavi je neznan tat ukradel sredi dneva dragocen kip v vrednosti 40.000 dinarjev. Razstavljeni so bila dela francoskih umetnikov.

Iz naših krajev

× Krušne karte. Podpredsednik vlade dr. Vl. Maček je izjavil na seji uprave Gospodarske sloge, da bodo s prvim januarjem 1941. uvedene po mestih krušne karte. Mlini bodo morali mleti enotno krušno moko, katero bo mešana s 70 odst. pšenice in 30 odst. koruze. Ako se bo izkazalo, da niti taka moka ne bi mogla zagotoviti kruha do prihodnje žetve, bodo uvedeni dnevi koruznega kruha.

× V Zagrebu je umrla vdova po Pavlu Radiću, ki je bil ubit v narodni skupščini, Ana Radićeva. Pogreba se je udeležilo vodstvo HSS, vdova Štefana Radića in mnogo zagrebškega ženstva.

Znameniti Korintski prekop, ki deli Grčijo v dva dela. Prekop je tako ozek, da morejo pluti po njem le manjše ladje

× V Moskvo je odpotovala te dni naša trgovinska delegacija, ki bo nakupila okrog 4000 ton bombaža, kolikor znaša kontingent glasom naše trgovske pogodbe s Sovjetsko Rusijo.

× Obešen je bil pretekli teden v Osijeku na smrt obsojeni razbojnik in morilec Bogdan Radivojević. Pred letom dni je skupno s svojim pajdašem Gjuro Milerjem umoril v Osijeku trgovca Arona Kohna in njegovo ženo Cecilijo. Po umoru sta trgovino izropala. Osiješko sodišče je oba obsodilo na smrt. Stol sedmorice je Milerju spremenil kazen v dosmrtno ječo, Radivojevićevo pa potrdil.

× Zagrebška mestna uprava bo najela 33 milijonov dinarjev posojila za nabavo živil.

× Tudi med Slovenci so se našli ljudje, ki so zbrali prispevke za žrtve nedavnega letalskega napada italijanskih letal na srbski Bitolj. Javornik Joško je daroval 100 din, kavarnik Staš tudi 100 din, omizje v ljubljanski gostilni pri Sokolu 160 din, Hrovat in Comp. 2000 din, bivši narodni poslanec za srez Kranj, Ivan Sončar iz Tržiča pa 20 din. Zbirka se nadaljuje in bo zgovoren dokaz slovenske zvestobe jugoslovanske misli.

Prav lepo je bilo zadnjič v Albaniji ko je predsednik albansko-italijanske vlade na glavnem trgu v Skadru izročil odlikovanja tistim albanskim miličnikom ki so se kakorkoli izkazali v bojih proti Grkom ob italijanski strani...

× V Kresnicah pri Teharju si je 20letna gospodinja Hermina Sikoškova pretekli teden nekega večera pri padcu v jarek zlomila desno nogo v gležnju. Ponesrečenko so prepeljali v celjsko mestno bolnišnico.

× Tiskarski škrat je zadnjič obiskal tudi nas. Napravil je iz idejnega vodje Codreana ministra, kar spoštovani politik nikoli ni bil. Poleg tega pa je letnico smrti prestavil v leto 1918, kar so si čitatelji lahko sami popravili; Codreanu je padeš l. 1938.

URADNI TEČAJI ZA DECEMBER

Minister za finance je predpisal za december naslednje uradne tečaje:

1 napoleon	350.—
1 zlatna turška lira	398.30
1 angleški funt	214.—
1 ameriški dolar	55.—
1 nemška marka	17.82
1 kanadski dolar	54.—
1 belga	7.13
1 pengö	8.65
1 brazilski milreis	2.90
1 egiptovski funt	213.—
1 palestinski funt	212.—
1 urugvajski pezos	18.50
1 argentinski pezos	12.60
1 čilski pezos	1.25
1 turška papir lira	34.—
100 brancoskih frankov	116.—
100 švicarskih frankov	1276.—
100 italijanskih lir	228.80
100 nizozemskih goldinarjev	2365.—
100 bolgarskih levov	46.—
100 rumunskih lejev	28.50
100 danskih kron	860.35
100 švedskih kron	1310.—
100 norveških kron	1012.50
100 pezet	510.—
100 drahem	42.—
100 čeških kron	150.50
100 slovaških kron	150.—
100 finskih mark	110.—
100 iranskih (perz.) rialov	100.—

Tem tečajem je že prišteti pribitek (»prim«).

Čitajte in naročajte
»KMETSKI LIST«!

Kmetška mladina

BERIČEVO

Društvo kmetških fantov in deklet Beričevo bo v nedeljo, dne 15. decembra 1940 igralo v Senoženitih pri Litiji igro »Dva para se ženita«. Nastopili bomo v gasilski dvorani in vabimo vse prijatelje dobre igre, da si jo ogledajo. Prejšnjo nedeljo smo igrali na Skaručni in so bili vsi z našim nastopom izredno zadovoljni.

LJUBLJANA

Okrožje kmetških fantov in deklet je imelo v nedeljo dne 8. decembra sejo širšega odbora, ki so ji prisotvovali tudi razni drugi člani zlasti tajniki in predsedniki društev kmetških fantov in deklet. Na seji se je razpravljalo o reorganizaciji društev, o izvedbi debatnih večerov po posameznih društvih, sklepalo pa se je tudi o občnem zboru.

SKARUČNA

Prejšnjo nedeljo je pri nas nastopilo z igro »Dva para se ženita« Društvo kmetških fantov in deklet iz Beričevega. Vsi gledalci so prišli na svoj račun in so se ob zabavni igri prav lepo imeli.

Naš dramatski odsek pripravlja novo igro, istočasno pa bomo pripravili tudi eno dramo, ki najbolj značilno prikazuje življenjska vprašanja našega naroda. Društvo kmetških fantov in deklet na Skaručni bo skušalo v tej zimski sezoni v polni meri zadostiti svoji dolžnosti.

Iz tujine

■ **Sovjetski oficirji in mornarji** so na podlagi dnevnega povelja, ki ga je izdal sovjetski admiral Kuznecov dobili nove naslove.

■ **Iranski prestolonaslednik** je izročil svojemu namenu nov orjaški svetilnik v Khafren Elaju.

■ **General Weygand** je zaključil svoj obisk v Afriki. Petainova vlada ga je poslala v Afriko, da pregleda tamošnjo francosko upravo ker so v Vichyju zasumili, da nameravajo nekatere francoske kolonije desničarsko usmerjeni vladi Petain—Lavalu odpovedati pokorščino in preiti na stran generala de Gaulla.

■ **Major Quisling**, ki je bil na Norveškem predsednik norveške nacistične vlade, je po nemških poročilih te dni prispel v Berlin.

■ **V Švici se nahaja** po statističnih podatkih več kot 30.000 francoskih državljanov, večinoma vojakov, ki so po junijskem zlomu tega leta prešli francosko-švicarsko mejo.

■ **Angleške banke so izjavile**, da bodo tudi na Novega leta dan 1941. poslovale.

■ **Epidemija hripe** se je v teh časih silno razpasla po vseh Združenih državah.

■ **Iz Danske** je odpotovalo v Nemčijo večje število višjih oficirjev, ki si bodo ogledali zapadno bojišče.

■ **Nekoliko bolj tenka prede** v teh težkih časih tudi Vatikanu, ki je tudi moral racionalizirati živila. Papež je podpisal uredbo, da dobi vsaka oseba dnevno 300 g kruha ter 2 kg testenin mesečno.

■ **»Prababica Čila«**, 145 letna Doroteja Franchiganai, je v Puntí Arenas umrla.

■ **Nova svetovna vojna** je samo v Franciji v teku letošnjih vojaških operacij terjala 1500 uničenih mostov.

■ **Milo** se tudi v Švici dobi samo na izkaznice in še to v zelo omejeni meri.

■ **Francoski vrhovni vojaški poveljnik general Weygand** je pred nedavnim obiskal kot uradna oseba mesto Rabat in tam sprejel najrazličnejše marokanske odličnike.

■ **Sto novih podmornic** bo v najkrajšem času poslala na široko morje Nemčija. Te podmornice naj bi napadale in uničevale angleške ladijske konvoje.

■ **Po odloku Antonescove vlade** bodo prejemale rodbine in družine ubitih legionarjev dosmrtno pokojnino.

■ **Viceadmiral norveške vojne mornarice Sparle** je umrl nagle smrti v neki hotelski sobi v Aregonu.

■ **Sovjetska Rusija gradi** dva velika parnika po 19.000 ton, ki sta namenjena za prekomorske vožnje.

■ **Brzojavke na Angleškem** po ministrski naredbi ne smejo vsebovati ne dneva ne časa oddaje brzojavk.

■ **Puškin je svetovni ruski pesnik.** (Umril med dvobojem l. 1837.) V Moskvi že dolgo vrsto let obstoja po njem imenovani muzej kjer so zbrane najrazličnejše stvari, ki so kakorkoli v zvezi s Puškinom. Ta muzej je zdaj obogaten z novimi dragocenimi dokumenti.

■ **V Singapuru, angleški svetovni pomorski veletrdnjavi**, koncentrirajo Angleži vedno več najrazličnejših letal, ki prihajajo večinoma iz Avstralije. Daljni vzhod, Daljni vzhod...

■ **Protizidovsko gibanje** je kakor znano zajelo tudi majčkeno katoliško državo Slovaško. Uradno je zdaj javljeno, da bodo vsa židovska podjetja prevzeli arijci.

■ **Behring je bil slovit raziskovalec** povzročiteljev nalezljivih bolezni. V Marlurgu bodo v bližnji prihodnosti otvorili tovrstni zavod za raziskovanje.

■ **Ne samo preprostemu angleškemu narodu**, ampak tudi neštevilnim velikobritanskim lordom in bogatašem prede zdaj silno slaba. Iz strahu pred morebitnim trpljenjem se kar sami pobijajo. Ravno pred kratkim se je ustrelil eden večjih angleških magnatov lord Whitvorne. Samomor je napravil tudi ameriški milijonar Mitchell Steele.

■ **V glavnem mestu Danske Kopenhagenu** so navzlic vojni znižali cene plinu in elektriki. Pri nas je v vsakem oziru stokrat in stokrat ravno narobe.

■ **Rumunija gre vedno bolj čudna pota.** Prativ zdaj je prodala vse tiste svoje ladje, ki jih vsled vseobče vojne v zraku, na morju in na suhem iz daljnih pristanišč ne more spraviti v domače luke.

■ **Najstarejši slon na svetu** je bil v svetovnem cirkusu Crone. Ta cirkus je silno star (prav tako kot omenjen slon, ki mu je bilo ime Brahma) in zdaj močno žaluje za svojem dragim Brahmo.

■ **V Italiji so v mestu Cremoni** pred kratkim opazili zelo svetel meteor, ki je padal na zemljo v smeri od vzhoda proti zapadu. Meteor je za sabo puščal svetlobni trak, ki je izginil šele čez nekaj časa.

■ **Trgovskim Angležem prav nič ne gre v račun**, da letošnja letina v njihovi Avstraliji ni bila obilna, ampak pod vsako kritiko izredno slaba. V tem oziru se zlasti o žitu sploh ne izplača govoriti.

■ **Mehika kupuje v Zedinjenih državah** stare rušilce. Pogajanja se vrše za nakup 6 do 12 rušilcev.

■ **Francoska vlada je odklonila nemško naročilo 2000 vojnih letal.** Nemčija je svoje naročilo podprla s tem, da bi se na ta način omilila brezposelnost v Franciji. Maršal Petain pa je nemški predlog odklonil, ker se boji, da bi to dalo povod za bombardiranje francoskih mest.

■ **Nezadovoljstvo proti politiki francoske vlade** se vedno bolj širi. Zlasti se kaže nezadovoljstvo v francoskih kolonijah. Te dni je pri-

stalo v Gibraltarju 15 francoskih vojnih letal, ki so se stavili angleškemu vojnemu poveljstvu na razpolago.

■ **Vojni izdatki Anglije.** Angleški finančni minister je izjavil pretekli teden v parlamentu, da so se dvignili vojni izdatki na 12 mil. 867.000 funtov dnevno, kar znaša okrog 3 milijarde dinarjev.

■ **Nov predsednik Mehike.** Novoizvoljeni predsednik Mehike general Manuel Avila Camaco je te dni prevzel predsedniške posle. Slovesnostim so prisostvovali zastopniki 27 držav.

■ **Ameriško vojno brodogradništvo** šteje 460 večjih in 193 manjših ladij, med njimi 15 bojnih ladij, 5 matičnih ladij za letala, 18 velikih in 19 manjših križark, 206 rušilcev, 64 podmornic, 11 patrolnih ladij in številne pomožne ladje. Amerika pa hoče imeti najmočnejše brodogradništvo na svetu. V nekaj letih bo imela: 32 bojnih ladij, 18 matičnih ladij za letala, 91 križark, 235 rušilcev, 185 podmornic in 15 tisoč letal.

■ **Kitajci so izvojevali** zopet pomembno zmago nad japonskimi četami v pokrajini Hupuh. Japonci so imeli okrog 20.000 mrtvih in ranjenih.

■ **Angleške izgube so znašale** po angleških podatkih od začetka sovražnosti do 10. oktobra 1940 21.868 mož, od česar jih je 8.725 padlo, 10 tisoč 315 je izginulih, 1057 jih je potem umrlo, 1770 pa je vojnih ujetnikov v Nemčiji in Italiji. Če se k temu številu prišteje še 16.200 ranjenih od začetka sovražnosti pa do 10. oktobra, potem je bilo po angleških podatkih za boj onesposobljenih 38.077 mož.

■ **Nemške letalske izgube so znašale** po angleških navedbah od pričetka vojne 3000 letal nad Anglijo. Skupne nemške letalske izgube znašajo okrog 6000 letal, ki so bila sestreljena v borbah nad Francijo, Belgijo, Holandsko, Norveško itd. Blizu isto številko izgub na letalih imajo tudi Angleži.

■ **Kitajski maršal Čangkajšek** razpolaga z armado 3 milijonov mož. Mlade oficirje mu šolajo Rusi in Amerikanci. Tam se mude tudi še nemški inštruktorji. Nemčija tudi ni priznala od Japoncev postavljene vlade Vangčingveja v Nankingu. Čangkajšekovo armado zalagajo z orožjem Rusi, Amerikanci in Angleži.

■ **Amerika namerava zgraditi** na francoskem otoku Martinique pomorska in letalska oporišča. Otok Martinique leži v Tihem oceanu in predstavlja zelo važno oporišče v morebitni vojni med Ameriko in Japonsko. Nekateri američani se zavzemajo celo za to, da naj Amerika otok zapleni za francoske dolgove. Na Martinique so že odplule tri ameriške vojne ladje.

■ **Turin so angleški bombniki** ponovno bombardirali. Na znane tvornice Fiat je bilo zmetanih mnogo bomb, ki so povzročile velike požare.

■ **V sedanji nemško-francoski vojni** je bilo porušenih 1500 mostov. Od teh jih je bilo že 800 popravljenih in izročeni promet, drugi so v popravilu.

■ **Dva japonska generala je ubil** mlad kitajski nacionalist v Pekingju. Generala sta jezдила na konjih in Kitajec jih je ubil iz revolverja. To so prve posledice japonskega priznanja izdajalske Vangčingvejeve vlade v Nankingu.

■ **V madžarskih vojaških krogih** izjavljajo, da se je v zadnjih treh tednih peljalo mnogo nemškega vojaštva skozi Madžarsko v Romunijo. Številke ne imenujejo sicer nobene, toda po obsegu železniških prevozov računajo, da gre za 4 do 5 divizij, med katerimi je ena oklopna, ki so bile po zadnjih dogodkih prepeljane v Rumunijo. V vojaških krogih pričakujejo, da pride še več nemškega vojaštva v Romunijo, kjer so že pridno začeli izvajati načrt o armadi 700.000 mož, ki jo hočejo nemški vojaški vaditelji izvežbati v kratkem času izključno iz romunskega moštva.

■ Iz Lorene se je izselilo nad 60.000 prebivalcev v Francijo. Na njihova mesta so se vselili Nemci. Lorena je bila že priključena Po-saarju. Združeni pokrajini nosita ime West-mark. Lastniki hiš in posestev, ki so se preselili v Loreno po svetovni vojni iz notranjosti Francije, so izgubili vse pravice. Njihova posestva bodo dodeljena nemškim lastnikom. Francosko govorečim domačinom iz Lorene je bilo na prosto dano, da se izselijo na Poljsko ali v Francijo. Vsi so si izbrali Francijo. Tudi na njihove kmetije pridejo Nemci.

■ V slovansko-poljski Varšavi je po nevtralnih poročilih nemška invazistična vojna uničila od 20.653 javnih in zasebnih poslopij 1956 hiš ali 10.3 odst., medtem ko je bilo 8472 poslopij ali 41 odst. hiš bolj ali manj poškodovanih.

■ Predsednik Združenih držav Roosevelt si je pretekli teden ogledal pomorska oporišča, ki jih je vzela Amerika od Anglije v najem.

■ Bivša rumunska ministrska predsednika in voditelja narodno kmetijske stranke dr. Maniu in Vajda Voevod sta pribežala na Madžarsko, kjer iščeta zaščite pred Železno gardo.

■ Francoska vlada je odstavila visokega komisarja v afriški koloniji Kamerun Richarda Brunona. Komisar se je nagibal k uporniškemu generalu de Gaullu.

■ V nezasedeni Franciji se čuti iz dneva v dan večje pomanjkanje. Zlasti primanjkuje sladkorja, masla, mila, premoga in kruha.

■ Nemška letalska bomba je pretekli teden zadela svetovno znano zvezdarno Greenwich v Londonu. Razbit je bil daljnogled v kupoli zvezdarne.

■ Poljsko poslaništvo v Budimpešti ukinjeno. Madžarska vlada je ukinila poljsko poslaništvo v Budimpešti. Proti temu ukrepu je ostro protestirala Anglija, ki ga smatra za posebno sovražnega.

■ Roosevelt je pametna glava. Zato je odšel s križarko »Tuscaloosa« križarit v Karibsko morje, kar zelo čudno sprejemajo imperialistični Japonci.

■ Angleški narod za nadaljevanje vojne. V okraju Northamptonu so se vršile te dni nedomesne volitve v angleški parlament. Izvoljen je bil z ogromno večino konservativec Sommers, ki je prejel 16.587 glasov. Njegov edini protikandidat neki mesar, ki je nastopal pod geslom »krščanskega pacifizma« za takojšnjo sklenitev miru, je prejel samo 1167 glasov.

■ Amerikanci so do Velike Britanije naravnost darežljivi. Zdaj je ameriško parobrodsko društvo »Black Diamond Steam Ship« od ameriške vlade pooblaščen, da »proda« Angliji preko 60 ladij...

■ Mnogo Francozov se ne strinja z načinom vladanja Petainovega desničarskega kabineta. Francoski poslanik v Zedinjenih državah Gaston Henry Haye je odstopil.

■ Sestanek med italijanskim in nemškim šefom generalnega štaba. Iz Rima poročajo, da se bo novi šef italijanskega generalnega štaba general Cavallero v kratkem sestal z vrhovnim poveljnikom nemške vojske maršalom Keitelom. Cavallero se bo po zatrjevanju dobro poučenih rimskih krogov poslužil najenergičnejših metod za vodstvo vojne ter bo prejemal navodila neposredno od Mussolinija.

■ V Švedskem glavnem mestu Stockholmu proučujejo problem centralne ogrevalnice, ki bi oskrbovala vse mesto s toploto. Za uresničenje tega načrta bi bilo potrebnih 80 milijonov švedskih kron.

VOJNA MED ITALIJO IN GRČIJO

Napredovanje grške vojske v južni Albaniji se nevdzdržema nadaljuje. Na desnem krilu so po zavzetju Podgradca napredovale grške čete in potisnile svoje postojanke za kakih 20 km proti severu in že resno ogražajo dolino, ki vodi proti Elbasanu. Na svojem levem krilu so Grki zavzeli pristanišče Santi Quaranto in pomembnejše mesto v sredini fronte Argirokastro, kjer je bila razbita ena italijanska divizija.

Italijanske čete so se ponekod srdito upirale grškemu prodiranju. Na več mestih je pri-

šlo do borbe na nož, ki je zahtevala na obeh straneh velike žrtve. Na obeh straneh je nudilo pomoč pešadiji letalstvo. Zlasti italijansko letalstvo je silovito bombardiralo grške čete.

SPOMLADANSKI DUNAJSKI VELESEJEM 1941

Spomladanski velesejem bo otvorjen 9. marca in bo trajal do 16. marca 1941. Spomladanska prireditve se bo vršila v znamenju kmetijstva, gozdarstva in mlekarstva. Organizirana b ov najožjem sodelovanju z državnim prehranjevalnim uradom. Ponudba razstavljalcev bo prilagoden v prvi vrsti potrebam jugovzhoda in bo obsegala produkcijska sredstva, ki so potrebna poljedelstvu srednje in jugovzhodne Evrope. Pričakuje se velik obisk iz rajha in iz jugovzhodnih držav. Celokupna avtomobilska industrija rajha in protektorata, kakor industrija avtomobilskih sestavnih delov in avtomobilskega pribora bo nudila obiskovalcem obsežno ponudbo. Velesejem bo nosil dunajsko obeležje in bo nudil pregled ustvarjajoče moči na področju mode, umetne obrti in industrije. Tekstilna skupina bo povečana. Za spomladansko prireditve bo zgrajenih več novih zgradb.

Sejmi

15. decembra: Žirovnica, Slov. Bistrica, Trbovlje, Turnišče;
16. decembra: Kostanjevica, Višnja gora, Velika Loka, Videm ob Savi;
17. decembra: Črnomelj, Ljutomer, Ormož, Ptuj Dolnja Lendava;
18. decembra: Ljubljana, Celje, Ptuj, Trbovlje,
19. decembra: Škocijan, Šmihel-Stopiče, Brežice, Teharje, Turnišče, Dol. Lendava;
20. decembra: Maribor;
21. decembra: Krašnja pri Kamniku, Brežice,

„Kmetijski list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, pollet 15 din, za izuzemstvo letno 50 din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 52-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Zahtevajte pri Vašem trgovcu **Naš čaj!**

Mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935 l. S. br. 14.004

Na prodaj pri:
Kmetijski družbi

r. z. z o. z.
v Ljubljani

„EKONOM“

družba z o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, karuzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rudninskega superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čiliskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Ilovac«, Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke

Kmetijski hranilni in posojilni dom

zadruga s neomejenim jamstvom

v Ljubljani — Tavčarjeva ulica 1

Žiro račun pri Narodni banki — Račun Poštne hranilnice 14.257

Brzjav: „Kmetiskidom“ — Telefon št. 28-47

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun — Daje kratkoročna posojila — Eskontuje menice — Izvršuje ostale denarne posle — Nove vloge na knjižice in na tekoči račun vsak čas razpoložljive **4 do 5%** obrestuje po
Za vse vloge nudi popolno varnost!
Zaupajte domačemu denarnemu zavodu!